

DET KONGELIGE KOMMUNAL- OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Kommunal- og moderniseringsministeren

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref

Dato

17/200-31

13. mai 2020

Vedtak om grensejustering mellom Vestre Slidre og Øystre Slidre kommuner

Jeg viser til brev 27. juni 2019 fra Fylkesmannen i Innlandet med Fylkesmannens utredning og tilrådning i sak om grensejustering mellom Vestre Slidre og Øystre Slidre kommuner.

Bakgrunn

Skjelgrenda ligger nord i Vestre Slidre kommune, på grensen mot kommunene Øystre Slidre og Vang. Området omfatter fem eiendommer og totalt 12 innbyggere.

Daværende Fylkesmannen i Oppland mottok i november 2016 et initiativ om grensejustering av deler av Skjelgrenda fra Vestre Slidre til Øystre Slidre. Søknaden har støtte fra alle voksne fastboende innbyggere i området. Søknaden inneholder ulike forslag til nye grenser, som i ulik grad inkluderer skog- og utmarksareal i tillegg til boligeiendommene.

I initiativet vises det til at Skjelgrenda utgjør en utkant av Vestre Slidre kommune, og geografisk er en naturlig del av Øystre Slidre kommune. Innbyggerne har kortest vei til kommunale tjenester i Øystre Slidre, og barn fra grenda har i over 30 år gått på skole og i barnehage i nabokommunen.

6. juli 2018 ga departementet Fylkesmannen i Innlandet i oppdrag å utrede konsekvensene av en eventuell grensejustering mellom Vestre Slidre og Øystre Slidre kommuner. Fylkesmannen oversendte sin anbefaling til departementet 27. juni 2019.

Fylkesmannens vurdering

Fylkesmannen anbefaler at det ikke vedtas en grensejustering i tråd med initiativet.

Fylkesmannen har lagt vekt på at selv om de fastboende i Skjelgrenda ønsker en grensejustering, så har ikke de berørte grunneierne en felles oppfatning av om grensen bør justeres. Fylkesmannen mener også at det er en tungtveiende grunn at forslaget ikke vil gi en hensiktsmessig grense, da Vestre Slidre kommune vil få igjen en smal stripe på ca. 750 meter mellom Vang kommune og Øystre Slidre kommune. Fylkesmannen vil ikke anbefale en justering som inkluderer denne stripen, da dette ville medføre deling av et større antall eiendommer mellom flere kommuner. I tillegg er det ingen fastboende i dette området. Fylkesmannen har også sett hen til at det i høringsinnspillene var stor bekymring for konsekvensene av en større grensejustering for blant annet jakt-, fiske-, og beiterettigheter.

Fylkesmannen avholdt møte med initiativtakerne for å avdekke mulige andre alternativer til overføring av de fastboendes eiendommer. Fylkesmannens konklusjon var at det ikke synes å være en god løsning kun å overføre eiendommene tilhørende initiativtakerne, da det ligger andre eiendommer innimellom. Departementet har lagt dette til grunn i sin vurdering.

Uttalelser fra kommunene

Kommunestyret i Øystre Slidre gjorde følgende vedtak i sak 052/17:

"Øystre Slidre kommune ser positivt på saka, og ynskjer at Fylkesmannen starter arbeidet med å konsekvensutrede en eventuell grensejustering med Vestre Slidre kommuner."

I brev 25. juni 2019 presiserer ordfører i Øystre Slidre at kommunen ser positivt på en grensejustering, med bakgrunn i ønsket fra de som bor i området og den mangeårige ordningen som har vært med å levere tjenester fra Øystre Slidre til disse innbyggerne.

Kommunestyret i Vestre Slidre gjorde følgende enstemmige vedtak i sak 047/17:

"Vestre Slidre kommune er av den oppfatning at denne søknaden ikkje dannar tilstrekkeleg grunnlag for ei omfattande grensejustering som involverer langt fleire forhold og partar enn dei aktuelle søkjarane. Kommunestyret ynskjer ei rask handsaming av søknaden, og kan ikkje sjå at verken kommune eller innbyggjarar er tent med tid- og ressurskrevjande utgreiingar som skapar usikkerheit om tilknytning. Vestre Slidre ser det derfor ikkje som hensiktsmessig at Fylkesmannen utreier dette vidare."

Departementet har hatt møter med begge kommunene underveis i prosessen, hvor de ulike kommunestyrenes ståsted har blitt bekreftet.

Departementets vurdering

Kommunal- og moderniseringsdepartementet viser til lov 15. juni 2001 nr. 70 om fastsetjing og endring av kommune- og fylkesgrenser (inndelingslova) § 6 første punktum. Kommunal- og moderniseringsdepartementet har vurdert fylkesmannens tilrådning og avholdt befarings- og møte med kommunene. Departementet mener utredningen til fylkesmannen er i tråd med reglene i inndelingsloven om saksforberedelser i kapittel III.

Inndelingsloven § 6 inneholder ingen nærmere kriterier eller vilkår for departementets vurdering. § 1 angir lovens formål og gir overordnede rammer for departementets skjønn, jf. Ot. prp. nr. 41 (2000–2001) s. 55. Etter inndelingslova § 1 skal kommuneinndelingen skje *"innanfor ramma av det nasjonale fellesskap"*, *"sikre eit funksjonsdyktig lokalt folkestyre og ei effektiv lokalforvaltning"* og *"skape formålstenlege einingar som kan gi innbyggjarane og næringslivet tilfredstillande tenester og forvaltning"*. Videre framgår det at loven skal *"byggje på prinsippet om lokal medverknad og initiativrett til grenseendingar"*. Dette innebærer at departementet må gjøre en konkret og helhetlig vurdering, der flere momenter vil være relevante. Departementet har rom for et vidt skjønn i vurderingen av om det skal gjennomføres en grenseending eller ikke.

Grensejusteringer bør først og fremst være et redskap for å tilpasse kommunegrenser til eksisterende samhandlingsmønstre og innbyggernes bruk av kommunale tjenester.

Det framgår av inndelingslovas rundskriv, nr. H-10-/15 punkt 2.4.2, at: *"Inndelingslova seier ikkje noko om kor stor vekt ein skal leggje på dei ulike momenta i ei grensejusterings sak. Den som står ansvarleg for utgreiinga, må avgjere kva som er "nødvendig" å greie ut i kvar einskild sak."* Forarbeidene til loven peker på at det i grensejusteringssaker kan være aktuelt å hente inn opplysninger om for eksempel demografiske utviklingstrekk, pendling, næringsstruktur, arealbruk, inntekts- og utgiftsstruktur og det kommunale tjenestetilbudet.

I denne saken har departementet vurdert nedenstående opplysninger og momenter.

Fylkesmannens utredning viser til at tap av innbyggere og skatteinntekter kan bety en inntektsreduksjon på om lag 605 000 kroner per år for Vestre Slidre kommune. I utredningen vises det også til potensiell reduksjon i eiendomsskatt fra kraftverk på om lag 825 000 kroner, da en grensejustering vil påvirke magasinet i tilknytning til Lomen kraftverk. I tillegg vil andre kraftrelaterte inntekter bli påvirket av en grensejustering. Selve kraftstasjonen og halve inntakstunnelen vil ikke bli påvirket av en grensejustering. Det er departementets vurdering at de økonomiske konsekvensene kan håndteres gjennom det økonomiske oppgjøret, og legger derfor ikke avgjørende vekt på dette.

Når det gjelder konsekvenser for jakt- og fiskerettigheter for dagens innbyggere i Vestre Slidre, viser departementet til at ulemper knyttet til endringer i disse ved en grensejustering, kan avhjelpes gjennom interkommunalt samarbeid mellom kommunene. Departementet har fått informasjon fra Miljødirektoratet om at det er mulig å beholde valdet som et grenseoverskridende vald, og dermed opprettholde jaktrettighetene for innbyggerne i Vestre Slidre.

Departementet viser til at alle de fastboende innbyggerne i det aktuelle området ønsker grensejustering. Det er heller ikke tvil om at disse innbyggerne har mest tilknytning til Øystre Slidre. Barn i området har gått på skole og i barnehage i nabokommunen i over 30 år. Det er også kortere avstand til kommunale tjenester i Øystre Slidre, enn til tilsvarende tjenester i

Vestre Slidre. Etter departementets vurdering vil en grensejustering gi de fastboende innbyggerne en enklere og mer forutsigbar hverdag, samt demokratiske rettigheter til å kunne påvirke tjenester de i dag mottar fra nabokommunen.

Departementet har i denne saken lagt avgjørende vekt på innbyggernes demokratiske rettigheter, det vil si muligheten innbyggerne har til å kunne påvirke beslutningene i den kommunen de mottar kommunale tjenester fra. Selv om det i dag er på plass avtaler mellom kommunene som gir innbyggerne skole og barnehage i Øystre Slidre, mener departementet at den langvarige praksisen på dette området viser at dagens kommunegrense ikke er formålstjenlig for de berørte innbyggerne.

Vedtak

Med bakgrunn i utredningen fra Fylkesmannen i Innlandet, og med hjemmel i § 6 i lov om fastsetjing og endring av kommune- og fylkesgrenser (inndelingslova), vedtar Kommunal- og moderniseringsdepartementet at kommunegrensen mellom kommunene Vestre Slidre og Øystre Slidre endres i tråd med forslaget til ny grense som er utredet av Fylkesmannen i Innlandet. Grensejusteringen påvirker følgende gnr/bnr: 19/1, 19/2, 20/1, 21/1, 21/2, 21/4, 21/10, 26/1, 20/3, 19/5, 20/2, 21/5 og 21/3. Kartverket, i samråd med kommunene, må avklare det tekniske grenseforløpet.

Den nye kommunegrensen trer i kraft fra 1. januar 2021.

Et vedtak om grenseendring er ikke et enkeltvedtak etter forvaltningsloven (fvl.) § 2 første ledd bokstav c men en forskrift som behandles etter reglene i fvl. kap. VII, jf. Ot. Prp. Nr. 41 (2000–2001) punkt 5.1. Vedtaket er endelig og kan ikke påklages.

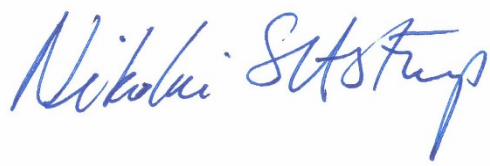
Konsekvenser av vedtak

Ved grensejustering skal det gjennomføres et økonomisk oppgjør mellom kommunene, jf. inndelingsloven § 18. Reglene om økonomisk oppgjør mellom kommunene er å finne i inndelingslova kap. V, jf. Rundskriv H-1015.

Dette vedtaket kunngjøres i Norsk Lovtiend, jf. fvl. § 38. Vedtaket går i kopi til Innlandet fylkeskommune, Skattedirektoratet, Kartverket, Statistisk sentralbyrå, samt Justis- og beredskapsdepartementet og Kulturdepartementet for oppfølging og informasjon til etater det angår (f.eks. bispedømme og Politidirektoratet).

Med hilsen

Med hilsen

Nikolai Astrup

Kopi

Innlandet fylkeskommune
Justis- og beredskapsdepartementet
Kartverket
Kulturdepartementet
Skattedirektoratet
Statistisk sentralbyrå

Adresseliste

Fylkesmannen i Innlandet	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
Vestre Slidre kommune	Slidrevegen 16	2966	SLIDRE
Øystre Slidre kommune	Bygdinvegen 1989	2940	HEGGENES